

Ministerstwo
Klimatu i Środowiska

Aktualizacja krajowego planu na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030

KPEiK i Społeczny Plan Klimatyczny: dwa plany, jedna strategia
Okrągły Stół Instytutu Reform, 15.02.2024

Strategie w dziedzinie sektora energii

Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030

Przyjęty przez KSE i przekazany do KE w grudniu 2019 r.

Uregulowany na poziomie unijnym – rozporządzenie 2018/1999 ws. zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu

5 filarów:

- I. Obniżenie emisyjności (w tym OZE)
- II. Bezpieczeństwo energetyczne
- III. Efektywność energetyczna
- IV. Jednolity rynek energii
- V. B+R i konkurencyjność

Polityka energetyczna Polski do 2040 r.

Zatwierdzona przez RM w lutym 2021 r.

Założenia do aktualizacji PEP2040 przyjęte przez RM w marcu 2022 r. (jako reakcja na sytuację kryzysową w zw. z wojną RU-UA)

Uregulowany krajowo – ustawa Prawo energetyczne

4 filary:

- I. Sprawiedliwa transformacja
- II. Zeroemisyjny system energetyczny
- III. Dobra jakość powietrza
- IV. Suwerenność energetyczna (nowy filar - od 2022 r.)

Czym jest KPEiK?

- Krajowy plan w dziedzinie energii i klimatu na okres 10-letni opracowywany jest na podstawie rozporządzenia UE 2018/1999 – **obowiązek wszystkich państw czł. UE**
- Celem KPEiK jest zintegrowane wdrażanie celów UE w zakresie energii i klimatu
- **3 główne cele określone przez pcz:**
 - ✓ emisja gazów cieplarnianych,
 - ✓ udział OZE w zużyciu energii,
 - ✓ efektywność energetyczna

Zakres KPEiK obejmuje:

- a) założenia i cele
- b) polityki i działania
 - w 5 wymiarach unii energetycznej
- c) podstawa analityczna
 - 2 scenariusze:
 - WEM – z istniejącymi politykami i środkami (existing measures)
 - WAM – z dodatkowymi politykami i środkami (additional measures)

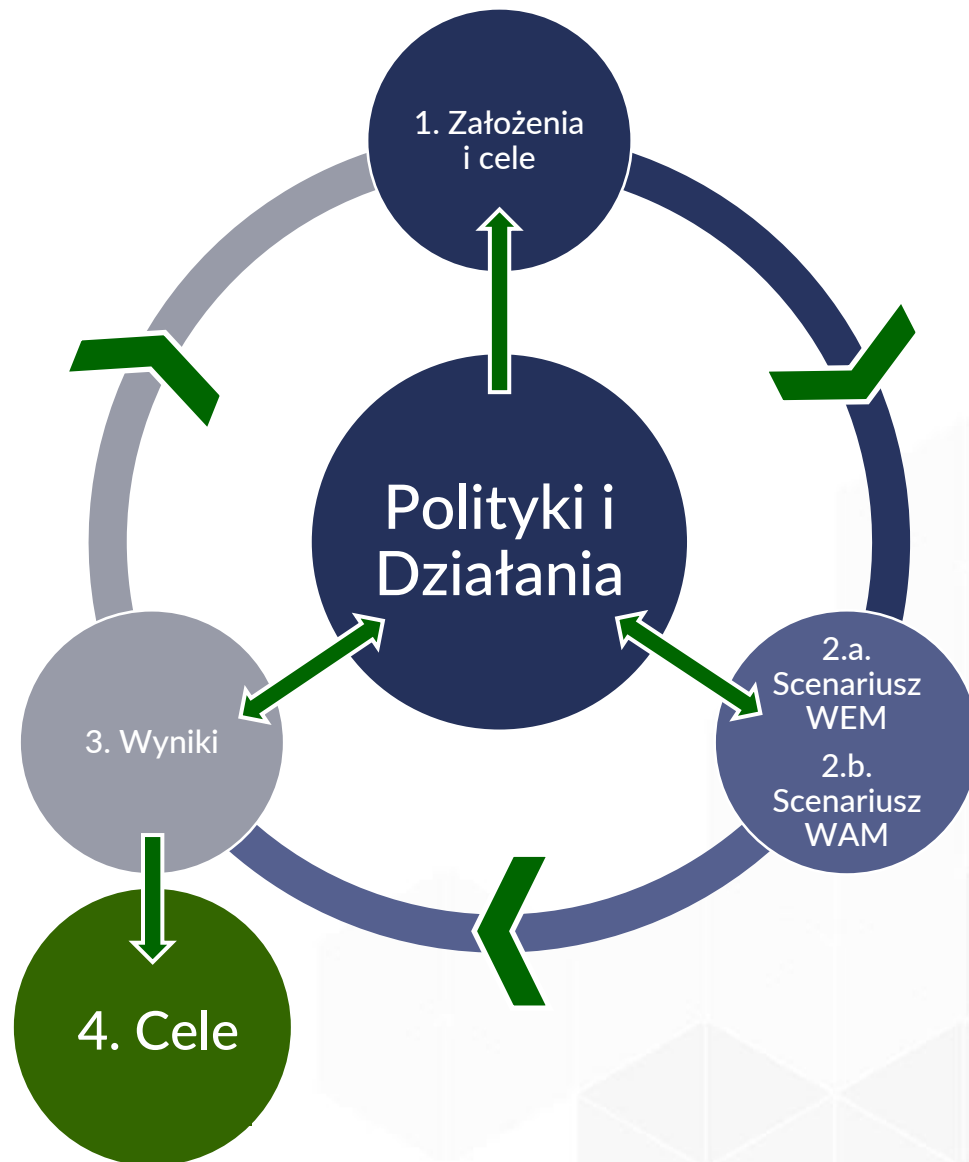
Akceptacja na poziomie KSE/RM

Wymiary unii energetycznej:

- I. Obniżenie emisyjności
- II. Efektywność energetyczna
- III. Bezpieczeństwo energetyczne
- IV. Wewnętrzny rynek energii
- V. Badania, innowacje oraz konkurencyjność

- Rozp. 2018/1999 przewiduje przekazanie aktualizacji KPEiK co 5 lat oraz opracowanie nowego KPEiK co 10 lat
- **Terminy przekazania aktualizacji KPEiK do KE:**
 - projekt – do 30.06.2023 r.
 - finalny – do 30.06.2024 r.

Jak korespondują ze sobą części KPEiK?

Scenariusze analityczne zawierają prognozy:

- bilansu paliwowo-energetycznego
- emisji CO₂ i zanieczyszczeń
- makroekonomiczne, społeczne, in. (nakłady, wpływ na środowisko)

Z założenia rozporządzenia 2018/1999 scenariusz WAM powinien zapewniać realizację poszczególnych celów klimatyczno-energetycznych wynikających z regulacji UE

POLITYKI I DZIAŁANIA
(w 5 wymiarach unii energetycznej)

ZAŁOŻENIA I CELE
(w 5 wymiarach unii energetycznej)

SCENARIUSZ WEM
- prognozy przy istniejących politykach i działaniach

SCENARIUSZ WAM
- prognozy z dodatkowymi politykami i działaniami

Scenariusze KPEiK – WEM i WAM – podejście

WEM

Scenariusz zrównoważonych ambicji transformacji energetycznej (nie jest równoznaczny z BAU)

Konsekwentne wdrażanie transformacji - ambitnej, ale zgodnej z krajowymi możliwościami

Cele i zadania kształtowane przez podejście analityczne – wymagające, ale wykonalne

Cele warto określić przedziałowo – między WEM a WAM

WAM

Scenariusz pełnego wdrożenia założeń "Fit for 55"

Uwzględnienie wszystkich obowiązkowych celów Fit for 55, bez względu na techniczną, ekonomiczną, społeczną ocenę możliwości ich osiągnięcia

Podejście to ma na celu ukazanie wyzwań i potencjalnych luk w aspektach finansowych, technologicznych, potrzeb inwestycyjnych, implikacji społecznych w porównaniu z WEM

Porównanie WEM do bardzo ambitnych celów wynikających z Fit for 55 pozwoli na precyzyjne określenie dodatkowych potrzeb inwestycyjnych

Przykłady trudnych do realizacji zobowiązań *Fit for 55*

Zakres – w odniesieniu do 2030 r.	Wymagany cel	Komentarz
GHG w sektorach nono-ETS (vs. 2005)	-17,7%	<i>Cel dla PL.</i> Obecny cel wynoszący -7% (vs. 2005 r.) oceniany był jak bardzo ambitny.
Poprawa efektywności energetycznej (vs. Prognozy KE PRIMES2020): <ul style="list-style-type: none"> • redukcja zużycia energii pierwotnej (PEC) • redukcja zużycia energii finalnej (FEC) 	-14,3% -12,8%	Cel wyznaczany jest w relacji do b. ambitnych prognoz KE opublikowanych w 12.2023 r. (tj. względnie spójnych z obecnym scen. WAM z KPEiK – scen. przy już wdrożonych dodatkowych działaniach). Prognozy KE nie uwzględniają wzrostu zużycia na skutek rozwoju gospodarki PL, wzrostu liczby ludności w zw. z imigracją, i in.
Udział OZE w transporcie	29%	W 2021 r. 6,1%, stały poziom w ostatnich latach. W obowiązującym KPEiK cel – 15%.
Udział biopaliw zaawansowanych i paliw odnawialnych niebiologicznych w transporcie	5,5%, w tym 1% RFNBO	Aktualnie 0%. Cele z RED II – dla biopaliw zaawansowanych – 3,5%, RFNBO – 1%.
Udział paliw odnawialnych niebiologicznych – RFNBO (wodoru odnawialnego) wykorzystywanych jak surowiec lub nośnik energii <u>w przemyśle</u>	42%	Aktualnie 0%. Realizacja przekłada się na budowę ok. 6,2 GW w elektrolizerach, podczas gdy już realizacja 2 GW przewidzianych w Polskiej Strategii Wodorowej jest oceniana jako bardzo ambitna
Roczny przyrost OZE w ciepłownictwie <u>systemowym</u> w latach 2021-2030	o 2,2 pp. r/r	W obowiązującym KPEiK jest są cele dla całego sektora ciepłowniczego – 1,1 pp. r/r. Zazielenianie ciepłownictwa systemowego jest znacznie trudniejsze niż indywidualnego – geotermia, ITPOK, czy kotły elektrodowe nie dostarczą dużego wolumenu mocy, a zastosowanie geotermii jest możliwe tylko w wybranych lokalizacjach; biomasa i biogaz mają ograniczony potencjał techn., dodatkowo wprowadzane są kryteria zrównoważoności biomasy, co zwiększy cenę i dostęp
Cel w zakresie pochłaniania CO ₂ w sektorze LULUCF	do poziomu 38 mln t	<i>Cel dla PL.</i> Wg wstępnych analiz możliwości pochłaniania polskich lasów spadną do 21 mln t w 2025 r. i 12 mln t w 2030 r.
Obszerny katalog celów rozbudowy infrastruktury ładowania pojazdów elektrycznych i wodorowych (AFIR)		Infrastruktura jest punktem wyjścia do rozwoju czystego transportu, ale zobowiązania silnie obciążą gospodarkę finansowo; trudne technicznie do realizacji do 2030 r.

Status prac nad aKPEiK

PREKONSULTACJE

- W VI.2023 r. MKiŚ przeprowadziło prekonsultacje w oparciu o tzw. 3. scenariusz KPEiK/PEP2040
- Scenariusz dotyczył wyłącznie sektora elektroenergetycznego – celem było uzyskanie wstępnej oceny kierunkowej
- Uwagi zgłosiło ponad 60 podmiotów
- Trwają przygotowania do wielopoziomowego dialogu z NGOs tj. współpracy w ramach 6 grup roboczych

DIAGNOZA

- MKiŚ przygotowuje diagnozę wg 5 wymiarów unii energetycznej
- Dokument będzie podlegał konsultacjom celem uzupełnienia

PROGNOZY

- Trwają prace prognostyczne realizowane przez konsorcjum, którego liderem jest Instytut Ochrony Środowiska (IOŚ-PIB)
- Pełne wyniki dla WEM – 02.2024 r.
- Pełne wyniki dla WAM - ~04.2024 r.
- *Jest to drugi podmiot realizujący prognozy. Poprzedni wykonawca nie zdołał przeprowadzić wszystkich analiz, co wpływa na opóźnienie prac*

ZAŁOŻENIE I CELE oraz POLITYKI I DZIAŁANIA

- MKiŚ jest w trakcie opracowania nowego „szablonu” KPEiK, z uwzględnieniem dotychczasowych decyzji – zaproponowany zostanie bardziej czytelny kształt
- W ramach tego procesu identyfikowane są niepokryte obszary decyzyjne – co będzie wymagało uzupełnienia
- Również wyniki prognoz wykażą potrzebę określenia dodatkowych polityk i działań

FINANSOWANIE

- MKiŚ agreguje informacje dot. dostępnych źródeł finansowania i potrzeb inwestycyjnych

Zespoły wspierające

ZESPÓŁ POMOCNICZY MKiŚ

- ✓ Powołany 24.11.2023 r.
- ✓ Członkowie:
 - ✓ MKiŚ
 - ✓ MAP, MF, MFiPR, MI, MEiN, MRiT, MRiRW, URE, PRSIE
 - ✓ Inne podmioty administracji
 - ✓ Eksperti branżowi
- ✓ Celem jest opracowanie aktualizacji KPEIK i PEP2040, a także sprawozdań z realizacji tych dokumentów
- ✓ Pierwsze posiedzenie – 15.12.2023 r.
- ✓ Skład osobowy Zespołu w trakcie formułowania

ZESPOŁY ROBOCZE Z UDZIAŁEM NGOs

- Trwa ustalanie szczegółowych zasad współpracy oraz oczekiwanych efektów
- Dopracowywany kształt grup roboczych we współpracy roboczej z resortami
- Przewidywane rozpoczęcie prac – III.2024 r.
- Włączenie podmiotów zewnętrznych do prac przed zakończeniem prac rządowych ma na celu wypracowanie dokumentu, który będzie kompletny i uzyska akceptację publiczną

Wnioski ze sporządzonej przez Komisję Europejską oceny roboczych planów innych państw

- Ocenie podlegało 21 państw członkowskich.
- Zbiorcza ocena i analiza projektów zaktualizowanych KPEiK jest na ogół pozytywna.
- W ocenie zidentyfikowano jednak luki, zarówno pod względem utrzymania ogólnych ambicji UE, jak i pod względem spełnienia konkretnych wymogów określonych w prawodawstwie UE.
- Wśród głównych luk można wymienić: redukcję emisji – oczekiwano 55% jest 51%, efektywność energetyczną - oczekiwano 11,7% jest 5,8%, udział odnawialnych źródeł energii – oczekiwano 42,5-45% jest 38,6-39,3%.
- Komisja oczekuje, że państwa członkowskie należycie uwzględnią zalecenia podczas finalizowania swoich zaktualizowanych zintegrowanych planów.
- KE wzywa państwa członkowskie, które nie przedłożyły projektów aktualizacji krajowych planów dziedzinie energii i klimatu, do jak najszybszego przekazania.
- Liczne luki świadczą o tym, że zakładane cele są trudne do realizacji.

Zintegrowane krajowe sprawozdanie z postępów w dziedzinie energii i klimatu

Począwszy od 15 marca 2023 r., a następnie co dwa lata państwa członkowskie muszą przedstawić Komisji Europejskiej raport z postępów w realizacji krajowych planów na rzecz energii i klimatu.

Kto brał udział w tworzeniu:

- MKiŚ
- KOBiZE
- NFOŚiGW
- MAP, MF, MFiPR, MI, MEiN, MRiT, MRiRW, MRiPS, URE, GUS

Zintegrowane krajowe sprawozdanie z postępów w dziedzinie energii i klimatu

12.09.2023

Ministerstwo Klimatu i Środowiska opracowało oraz przekazało do Komisji Europejskiej pierwsze zintegrowane sprawozdanie z postępów w dziedzinie energii i klimatu za lata 2020-2021. Dokument został przyjęty przez Komitet do Spraw Europejskich na posiedzeniu 18 sierpnia 2023 r.

Obowiązek sporządzenia ww. sprawozdania wynika z art. 17 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 663/2009 i (WE) nr 715/2009, dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 94/22/WE, 98/70/WE, 2009/31/WE, 2009/73/WE, 2010/31/UE, 2012/27/UE i 2013/30/UE, dyrektyw Rady 2009/119/WE i (UE) 2015/652 oraz uchylecia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013.

Format i zawartość krajowego sprawozdania jest rezultatem generalnego zastosowania wymagań, zdefiniowanych w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2022/2299 z dnia 15 listopada 2022 r. ustanawiającym zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 w odniesieniu do struktury, formatu, szczegółów technicznych i procedury dotyczących zintegrowanych krajowych sprawozdań z postępów w dziedzinie energii i klimatu. Zintegrowane krajowe sprawozdanie z postępów w dziedzinie energii i klimatu za lata 2020-2021 składa się z dwóch części tj.:

1. podsumowania o charakterze ogólnym, prezentującego generalny opis uwarunkowań wdrażania i postępów w realizacji kierunków rozwoju, celów i polityk opisanych w pierwszym Krajowym planie na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 (KPEiK) z 2019 r. Podsumowanie zostało opracowane z inicjatywy własnej Ministerstwa Klimatu i Środowiska; obejmuje okres 2020-2021 oraz – w miarę dostępności danych – rok 2022;
2. pliku w formacie Excel, zawierającego szczegółowe elementy wymagane rozporządzeniem wykonawczym (UE) 2022/2299. Ustrukturyzowany kształt pliku Excel wynika z konieczności odpowiedniego zaimportowania informacji do platform ReportENER i Reportnet3, za pośrednictwem których sprawozdanie zostało przekazane do Komisji Europejskiej. Udostępniony dokument został zaktualizowany do wersji po przeprowadzonym przez KE procesie kontroli jakości danych.

W ramach ww. sprawozdania przedstawiono informacje nt. postępów w realizacji krajowych założeń, celów, polityk i działań odnoszących się do pięciu wymiarów unii energetycznej:

1. obniżenie emisyjności,
2. efektywność energetyczna,
3. bezpieczeństwo energetyczne,
4. wewnętrzny rynek energii,
5. badania naukowe, innowacje i konkurencyjność.

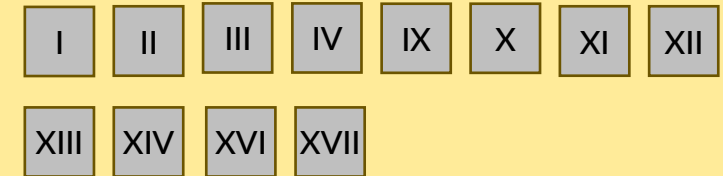
Całość sprawozdania przekazanego do Komisji Europejskiej będzie również dostępna do pobrania za pośrednictwem platform Reportnet3 i ReportENER.

Materiały

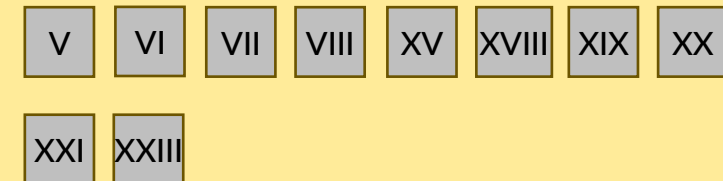
[Sprawozdanie z KPEiK za 2020-2021 - Podsumowanie](#)
Sprawozdanie_z_KPEiK_za_2020-2021_-_Podsumowanie.pdf 0,74MB

[Sprawozdanie z KPEiK za 2020-2021 - Tabele](#)
Sprawozdanie_z_KPEiK_za_2020-2021_-_Tabele.xlsx 0,35MB

Reportnet3

ReportENER

- Dokument został przyjęty przez Komitet do Spraw Europejskich na posiedzeniu 18 sierpnia 2023 r.
- KE zakończyła proces kontroli jakości sprawozdania
- Na podstawie sprawozdań zostaną wydane rekomendacje

<https://www.gov.pl/web/klimat/zintegrowane-krajowe-sprawozdanie-z-postepow-w-dziedzinie-energii-i-klimatu>

Ministerstwo
Klimatu i Środowiska

Dziękuję

Anna.Madyniak@klimat.gov.pl

Bartlomiej.Zielinski@klimat.gov.pl

kpeik@klimat.gov.pl